

e-INFORMAČNÍ BULLETIN SKOK

pro organizace působící v sociální a zdravotně sociální oblasti
za listopad 2006

e-Bulletin je vydáván v rámci projektu **Změnou k dobré praxi: Od paragrafů k lidem**

Projekt je financován z prostředků Evropské unie
v rámci programu Transition Facility a o.s. SKOK.

Sociální ekonomika po italsku

V současné době sociální služby tvoří odvětví rozvíjející se jak z hlediska hospodářského růstu, tak z hlediska vytváření nových pracovních míst. Jsou rovněž předmětem intenzivního hledání kvality a účinnosti. Členské státy Evropské unie zahájily proces modernizace sociálních služeb, aby lépe čelily tlaku na univerzálnost, kvalitu a finanční udržitelnost. I když organizace sociálních služeb zůstává velmi rozdílná v různých členských státech, lze stanovit některé obecné aspekty této modernizace: zavedení kontrol kvality, zapojení uživatelů do řízení; decentralizace organizace služeb směrem k místní a regionální úrovni; rozvoj veřejno-soukromých partnerství a použití dalších forem financování jako doplněk veřejných financí.

Propojením úkolů z veřejného a soukromého sektoru veřejné orgány získávají roli regulátorů, strážců hospodaření a dodržování stanovených pravidel při poskytování sociálních služeb na státní, místní nebo regionální úrovni.

Toto soutěžní prostředí na jedné straně a zohlednění zvláštních potřeb každého jednotlivce na straně druhé, včetně těch, kdo jsou méně úspěšní a jsou ohroženi sociálním vyloučením, vytváří vhodné klima pro sociální ekonomiku.

Sociální ekonomika se může rozvíjet v prostředí, v němž neziskoví poskytovatelé služeb a sociálně orientovaní podnikatelé zastávají důležité místo. Jde o systém, v němž se prolíná účast státu a soukromého sektoru, regionu a obce s cílem prospět lidem v obtížných sociálních situacích: např. nemajetným seniorům, lidem dlouhodobě nezaměstnaným, lidem s duševními onemocněními či mentálním postižením. Tento nový obor ekonomiky se však musí rozvíjet s ohledem na efektivitu a transparentci. Jeho základním prvkem je důvěra zúčastněných stran.

V historii Itálie, podobně jako v historii jiných států Evropy, se první instituce sociálního charakteru objevují při klášterech v podobě hospiců pro nemocné poutníky, po křížáckých výpravách jako špitály pro malomocné a charitativní ústavy. Vůdčí myšlenkou byla milosrdná láska – caritas – charita. Se vznikem měst se rodí problémy zdravotní, hygienické a ekonomicko-finanční vyplývající z velké kumulace obyvatel. Ve zbožné Itálii vznikají na obranu proti nedůstojnému žebrání spolky pomáhající svým členům v obtížných sociálních situacích, zakládají se podpůrné instituce s cílem pomáhat lidem obtížnou sociální situaci překonat, ať už formou výhodné půjčky nebo zástavy majetku. Velice zajímavý institut „Monti di pietà“ vzniká v roce 1462 v Perugii, rychle se šíří a končí v moderní době přeměnou na regulérní banky.

V Itálii byl v roce 1997 přijat zákon o společensky prospěšných organizacích, který založil pojmy společenské užitečnosti a neziskovosti. Zákon upravuje daňové úlevy, avšak nestanoví právní formu. V roce 2000 byl doplněn zákonem o asociacích na podporu sociální činnosti a v roce 2005 zákonem o sociálních podnicích. Právníckými osobami mohou být sociální družstva, sociální podniky, asociace. Pravomoci vlády a parlamentu jsou delegovány na regiony.

V devadesátých letech minulého století zažila období rozkvětu v Itálii sociální družstva. Stala se známými a poskytla model sociálního podnikání i jiným evropským zemím. Sociální podnik je širší pojem, zahrnuje i jiné typy právníckých osob a musí být jako takový registrován u hospodářské komory. Jeho hlavní charakteristikou je použití zisku nikoliv pro zakladatele, nýbrž na investice či na provoz podniku. Rozděluje se na typ A, který nabízí, produkuje a prodává služby sociální, zdravotní a vzdělávací a na typ B, který začleňuje lidi obtížně zaměstnatelné do klasického výrobního procesu. Dalšími charakteristikami sociálního podnikání jsou příznivý vliv na životní prostředí a rozvoj komunity, v níž sociální podnik působí. Je zbytečné dodávat, že „příznivý vliv“ v Itálii často znamená boj proti místní mafii, jíž nezaměstnanost, chudoba a beznaděj dlouhodobě nezaměstnaných naopak vyhovují.

Milena Černá, předsedkyně o.s. SKOK

Informace ze SKOKu

Sborník Vliv nového zákona o sociálních službách na práva uživatelů a poskytovatelů

Na webové stránce SKOKu - www.skok.biz, odkaz *Aktuality* - je k dispozici 16-stránkový sborník z celostátní konference, která se konala 26. září 2006 v Praze.

Vydaný sborník přiblíží zájemcům nejen základní informace o konferenci, ale přináší podrobné popisy jednotlivých bloků konference - informaci o dotazníkovém šetření u poskytovatelů a uživatelů, příspěvky odborníků k diskutovaným hlavním principům poskytování sociálních služeb, názory k problematickým oblastem při zavádění zákona do praxe a záznam z panelové diskuse k rizikům zákona o sociálních službách. Zajímavou částí sborníku jsou odpovědi na dotazy účastníků konference. (vlč)

Novou cestou k novému zákonu

V listopadu proběhly první vzdělávací semináře v Pardubickém kraji v rámci projektu *Novou cestou k novému zákonu*. Klíčové aktivity projektu financovaného z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR v rámci OP RLZ jsou v tomto rozsahu:

4 cykly seminářů se zaměřením na výklad zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a jeho vazeb na zavádění národních standardů kvality sociálních služeb (SKSS);

zpracování **Manuálu implementace SKSS** v oblasti terénních služeb;

poskytování poradenství pro poskytovatele sociálních služeb.

Projekt realizujeme od října 2006 do března 2008. (vlč)

Z domova

Manuál MPSV - Stručný průvodce zákonem o sociálních službách

MPSV ČR vydalo Stručného průvodce zákonem o sociálních službách - orientační mapu při poznávání nových zásad poskytování sociálních služeb od 1. 1. 2007. Formou odpovědí na 8 otázek typu *Co mi nový zákon přináší? Budu mít na vše prostředky?* dostává

uživatel základní informace o dopadech nového zákona při řešení svých sociálních situací.

Zdroj informace: www.mpsv.cz, odkaz Sociální služby. (vlč)

Tip pro vás

Nabídka provedení školení inspekce u poskytovatele sociálních služeb

Poskyvatelé sociálních služeb mají možnost nabídnout „svou službu“ pro realizaci praktické části vzdělávání inspektorů kvality sociálních služeb.

V případě zájmu o provedení školící inspekce si může poskytovatel do 10. 12. 2006 vyplnit formulář, který je k dispozici na www.igss.cz. Celkem bude vybráno 2 x 15 poskytovatelů (+ náhradníci) k provedení jednotlivých kroků praktického vzdělávání tak, aby byly zastoupeny všechny kraje a co nejvíce druhů sociálních služeb. O výsledku výběru bude informace k dispozici na začátku roku 2007 na webu MPSV.

Zdroj informace: www.mpsv.cz, tisková zpráva. (vlč)

Diskusní fórum k druhovým standardům

V rámci projektu Vzdělávání v zavádění standardů kvality sociálních služeb (veřejná zakázka MPSV) bylo v listopadu 2006 uvedeno do provozu diskusní fórum k druhovým standardům kvality sociálních služeb.

Zdroj informace: www.sgss.cz. (vlč)

Portál o veřejných zakázkách a koncesích - www.portal-vz.cz

Odbor veřejného investování Ministerstva pro místní rozvoj připravil portál, na kterém naleznete komplexní a přehledné informace týkající se zadávání veřejných zakázek. Cílem bylo vytvořit uživatelsky přívětivé, přátelské a komunikativní prostředí se snadnou orientací.

Zdroj informace: www.strukturalni-fondy.cz. (vlč)

Příklad dobré praxe

Vydejme se správnou cestou

Vydejme se správnou cestou - tak se jmenuje kurz, který uspořádal Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Mělník pro dívky ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Kurz probíhal v zasedací místnosti městského úřadu v říjnu a listopadu 2006. Uskutečnila se čtyři

setkání, kterých se zúčastnilo 18 dívek ve věku 13-15 let ze Základní školy speciální a ZŠ praktické v Mělníku. Pracovnice odboru zajistily lektorky, které dívky seznámily s problematikou svých oborů, s úskalími, se kterými se na cestě životem mohou dospívající potkat, a jak se nežádoucích jevů vyvarovat. Poslední akcí kurzu byla návštěva Dětského domova pro děti od narození do šesti let v Kladně.

Zdroj informace: www.melnik.cz. (vlč)

Od paragrafů k lidem

Kontakt pro Vaše podněty a diskusní příspěvky:

Renata Dohnalová, koordinátorka projektu, SKOK, Senovážné nám. 2/994, 110 00 Praha 1, tel/fax: 296 243 346, 739 064 415, e-mail: skok@cbox.cz, www.skok.biz.

Chybí pro funkčnost systému sociálních služeb 3 nebo 4 mld. Kč?

Sociální komise Asociace krajů ČR své zasedání v Liberci zaměřila především na problematiku chybějících prostředků pro poskytovatele sociálních služeb.

V návrhu státního rozpočtu pro rok 2007 je přibližně 3,5 mld. Kč pro dotace poskytovatelům sociálních služeb. Zástupci 9 zúčastněných krajů postupně představili částky, které žádají organizace v jejich kraji, zhodnotili z kolika procent jsou pokryty státními prostředky a informovali zda, v návrhu rozpočtu kraje jsou vyčleněny prostředky kraje na dofinancování.

Celkový údaj hovořil o tom, že prostředky ve státním rozpočtu pokrývají něco mezi 40% - 47% a většina zúčastněných krajů nemá v návrhu rozpočtu prostředky pro pokrytí finančního výpadku (nebo má, ale maximálně pro krajem zřizované organizace). Komise otevřeně hovořila o kolapsu systému sociálních služeb přibližně v pololetí příštího roku, pokud nebudou

získány další 4 mld. Kč. Tento údaj je o 1 mld. vyšší než prozatím odhadovaný schodek, se kterým byli seznámeni i poslanci dopisem Svazu měst a obcí. (kráceno)

Mgr. Jakub Pôbiš, Svaz měst a obcí ČR - 3. 11. 2006

Poslanecká sněmovna: Peníze pro sociální služby v roce 2007 by měly být zajištěny

Ve čtvrtek 9. listopadu 2006 projednával výbor pro sociální politiku Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR rozpočet MPSV na rok 2007. Mj. výbor doporučil Poslanecké sněmovně převod 3 miliard Kč z nemocenského pojištění do kapitoly 313 – MPSV, specifický ukazatel – Neinvestiční nedávkové transfery na dotační řízení pro poskytovatele sociálních služeb.

Zdroj informace: www.psp.cz, odkaz Návrh státního rozpočtu na rok 2007. (vlč)

Česká republika - člen EU

Vláda projednala operační programy a Národní strategický referenční rámec na roky 2007-2013

Dne 15. listopadu 2006 přijala vláda ČR usnesení č. 1301/2006 k návrhu Národního strategického referenčního rámce České republiky pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v letech 2007-2013 a č. 1302/2006 k postupu přípravy operačních programů pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v letech 2007-2013.

Zdroj informace: www.strukturalni-fondy.cz. (vlč)

Celoživotní vzdělávání pracovníků v sociálních službách (CVSS)

Co je CVSS

převzato z webu projektu - www.cvss.cz

Cílem projektu „Celoživotní vzdělávání pracovníků v sociálních službách“ je vytvořit standardizovaný systém celoživotního profesního vzdělávání pracovníků činných v sociálních službách (v souladu se zákonem o sociálních službách). Projekt je realizován pro Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR jako veřejná zakázka v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů.

Systém přinese vzdělavatelům jasný rámec pro tvorbu a akreditaci standardizovaných vzdělávacích programů a jednotlivým pracovníkům umožní upevnit si a doplnit odbornou kvalifikaci v akreditovaných kurzech tak, jak předpokládá výše zmiňovaný zákon. Systém celoživotního vzdělávání pomůže pracovníkům činným v sociálních službách nejen splnit povinnost prohlubovat si odbornou způsobilost, ale především také nabídne širokou paletu vzdělávacích programů, které budou odpovídat moderním trendům v oblasti sociální práce a poskytování soc. služeb a které přinesou jednotlivým pracovníkům účinné nástroje pro výkon jejich povolání

Projekt se zaměřuje na tyto cíle:

- **opřít se o již uskutečněné kroky** v oblasti celoživotního vzdělávání v sociálních službách a na jejich základě provést analýzu současného stavu vzdělávacích potřeb pracovníků činných v sociálních službách;
- **vytvořit systém modulů** pro vzdělávací programy a připravit podmínky pro jejich akreditaci v rámci gesce MPSV a to s ohledem na zákon o sociálních službách;
- **vytvořit pomocné nástroje pro organizace a pracovníky** činné v sociálních službách, které jim napomohou snáze realizovat kvalitní vzdělávání;
- **pilotně ověřit vytvořený systém vzdělávání** pro oblast sociálních služeb ve vybraných zařízeních v ČR;
- **spolupracovat v průběhu realizace projektu s řadou expertů, organizací a institucí:** tj. zástupci zřizovatelů i poskytovatelů sociálních služeb, zástupci vzdělávacích organizací tak, aby vytvořený systém byl reálný, akceptovatelný a zároveň otevřený novým společenským zakázkám a potřebám odborné veřejnosti.

Co mi přináší celoživotní vzdělávání

Termín, celoživotní vzdělávání, je téměř denně skloňován podnikateli, zaměstnanci i zástupci státních organizací. Důvod je zřejmý: neustále se měnící prostředí kolem nás a s tím související různorodé nároky na naše znalosti a dovednosti.

Celoživotní vzdělávání se stalo klíčovou záležitostí pro:

- **podniky** - k **udržení konkurenceschopnosti** a zapojení do znalostní ekonomiky,
- **veřejnou správu** - pro nutné **zkvalitnění jejího výkonu**,
- **jednotlivce** - pro udržení pracovního místa, případně **zlepšení pracovního uplatnění**.

V čem Vám pomůžeme?

Společnost EuroProfis spolu s partnery, společnostmi CS Project, Hestia a Vzdělávacím centrem pro veřejnou správu, vytváří **systém modulů vzdělávacích programů** a připravuje **podmínky pro jejich akreditaci v rámci gesce Ministerstva práce a sociálních věcí** s ohledem na zákon o sociálních službách.

Jasně stanovené **podmínky akreditace** pomohou jak školitelům při **podání žádosti o akreditaci** kurzu nebo vzdělávacího programu, tak zájemcům o tato školení. Akreditovaný školitel se odlišuje od mnoha organizací, které nabízejí daná školení, ale ne vždy v požadované kvalitě, a tím získá **konkurenční výhodu**. Akreditace vzdělávacího programu bude **jasným signálem o kvalitě kurzu** pro zájemce a garancí získání požadovaných znalostí, které účastník využije ve své profesi.

Dalším cílem projektu je vytvoření **metodiky autodiagnostiky vzdělávacích potřeb**. Jedná se o definování vzdělávacích potřeb u jednotlivých pracovníků v rámci konkrétní organizace. Zaměstnanci využijí metodiku k tomu, aby si sami určili oblasti vhodné pro další profesní vzdělávání, které jim umožní zvýšit, doplnit nebo udržet stanovenou kvalifikaci. Zaměstnavatelé výsledky diagnostiky použijí pro tvorbu vzdělávacích plánů uvnitř organizace.

Metodika přípravy vzdělávacích plánů je následujícím cílem projektu. Tato **metodika navede uživatele od jeho vzdělávacích potřeb ke konkrétním typům kurzů a školení**.

Posledním výstupem, který zde zmiňujeme, je **metodika tvorby komplexního systému a plánu vzdělávání pro organizace**. Metodika vychází z potřeb zaměstnavatelů systematicky vést vzdělávání zaměstnanců.

Všechny zmíněné metodiky budou průběžně zveřejňovány na těchto internetových stránkách a budou k dispozici jednotlivcům i organizacím.

Průběžné výstupy - např. Analýza vzdělávacích potřeb pracovníků v sociálních službách, pracovní verze Metodik šetření vzdělávacích potřeb, vytváření typových pozic - a další zajímavé informace jsou pro zájemce k dispozici na www.cvss.cz. (vlč)

